

IOŚ-PIB
Instytut Ochrony Środowiska
Państwowy Instytut Badawczy

Województwo
Śląskie

Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla województwa śląskiego

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Katowice, Warszawa 2025

Opracowali:

dr Agnieszka Kuśmierz
mgr Małgorzata Hajto

Spis treści

1	Wprowadzenie.....	4
2	Podstawa prawna i zakres Podsumowania.....	4
3	Przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	5
4	Udział społeczeństwa w opracowaniu dokumentu	7
5	Informacja o sposobie uwzględnienia w Regionalnym Planie Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego wyników strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	11
5.1	Ustalenia Prognozy oddziaływania na środowisko.....	11
5.2	Opinie organów właściwych w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko	13
5.3	Uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa oraz sposób ich uwzględnienia	18
6	Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko	41
7	Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych	41
8	Proponowane metody i częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.....	42

Spis załączników

Załącznik 1. Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach dot. Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Załącznik 2. Opinia Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dot. Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Załącznik 3. Ogłoszenie Zarządu Województwa Śląskiego o konsultacjach społecznych projektu Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

1 Wprowadzenie

„Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego” (dalej RPA) zrealizowany został w ramach projektu zintegrowanego LIFE „IP LIFE dla Adaptacji Terenów Pogórnich” [LIFE20 IPC/CZ/000004 – LIFE-IP COALA], współfinansowanego ze środków instrumentu finansowego LIFE w ramach środków Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a także budżetu Województwa Śląskiego. Na zlecenie Województwa Śląskiego opracował go Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą w Warszawie (umowa nr CRU WSL-0506/24 z dnia 08.03.2024 r.).

Organem opracowującym „Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego” w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.), zwanej dalej Ustawą OOŚ jest Zarząd Województwa Śląskiego. Regionalny Plan Adaptacji jest dokumentem, o którym mowa w art. 46 pkt 2 Ustawy OOŚ.

Podstawę prawną przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i w jej ramach konsultacji społecznych stanowiła ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz uchwała nr 1800/102/VII/2025 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 13.08.2025 r. w sprawie: przyjęcia i skierowania projektu dokumentu pn. Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko do konsultacji oraz podania do publicznej wiadomości informacji o prowadzonych konsultacjach.

2 Podstawa prawna i zakres Podsumowania

Podstawę prawną strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.), zwana dalej ustawą OOŚ.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ww. ustawy do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów,
- zgłoszone uwagi i wnioski,
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Dodatkowo zgodnie z art. 42 pkt 2 ustawy OOŚ organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające

informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. Uzasadnienie to stanowi część niniejszego podsumowania.

3 Przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko (SOOŚ) zgodnie z definicją art. 3 pkt 14 ustawy OOŚ rozumiana jako postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków dokumentu strategicznego, obejmowała w szczególności:

- 1) uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w Prognozie oddziaływania na środowisko,
- 2) sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- 3) uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- 4) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

W poniższej tabeli przedstawiono przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Planu Adaptacji.

Tab. 1. Przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Regionalnego Planu Adaptacji

Zakres SOOŚ według Ustawy OOŚ	Komentarz
Uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko	Zarząd Województwa Śląskiego wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (PW-KL.052.2.2024 PW-KL.KW.-00018/25 z dnia 9.04.2025 r.) oraz do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (pismo nr: PW-KL.052.2.2024 PW-KL.KW.-00019/25 z dnia 9.04.2025 r.) z wnioskiem o ustalenie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy OOŚ. Wnosząc o ww. uzgodnienia Zarząd Województwa Śląskiego określił proponowany zakres i stopień szczegółowości prognozy OOŚ, przedstawiając tym samym stanowisko wskazujące na potrzebę przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Ustalenie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko zostało określone w pismach: – Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, pismo nr WOOŚ.411.70.2025.AOK z dnia 06.05.2025 – Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, pismo nr NS-NZ.9022.22.6.2025 z dnia 06.05.2025 r. Pisma uzgadniające zakres i stopień szczegółowości Prognozy OOŚ zostały załączone do Prognozy oddziaływania na środowisko.
Sporządzenie prognozy oddziaływania na	Prognoza OOŚ została opracowana zgodnie z ustawą OOŚ i uzgodnieniami organów, w pełnym zakresie wynikającym z art. 51 oraz art. 52 ust. 1 i 2. Zgodnie pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony

Zakres SOOŚ według Ustawy OOŚ	Komentarz
środowisko	Środowiska w Katowicach, w prognozie szczególnie odniesiono się do oddziaływania RPA na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych, oddziaływań skumulowanych, a w analizach oddziaływania zwrócono szczególną uwagę na ich charakter, intensywność przekształceń, bezpośredniość, okres trwania, częstotliwość, zasięg oraz trwałości przekształceń. Sposób uwzględnienia w RPA ustaleń Prognozy OOŚ opisano w rozdz. 5.1 niniejszego Podsumowania. Zarząd Województwa Śląskiego podał do publicznej wiadomości informację dot. przystąpienia do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu RPA oraz przystąpienia do konsultacji społecznych dla ww. dokumentu w ramach SOOŚ (Uchwała nr 1800/102/VII/2025 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 13.08.2025 r.).
Uzyskanie wymaganych ustawą opinii	Zarząd Województwa Śląskiego wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (PW-KL.052.2.2024 PW-KL.KW.-00046/25 z dnia 11.08.2025 r.) oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (PW-KL.052.2.2024 PW-KL.KW.-00045/25 z dnia 11.08.2025 r.) z wnioskami o zaopiniowanie projektu RPA wraz z Prognozą OOŚ. Opinie zostały wyrażone w pismach: – Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, pismo nr WOOŚ.410.343.2025.AOK z dnia 1.09.2025 r., – Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, pismo nr NS-NZ.9022.23.10.2025 z dnia 29.08.2025 r. Pisma zostały załączone do niniejszego Podsumowania (Załączniki 1 i 2). Szczegółowe informacje o ww. opiniach przedstawiono w rozdz. 5.2 niniejszego Podsumowania.
Zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu	Zarząd Województwa Śląskiego podał do publicznej wiadomości informację o konsultacjach społecznych projektu RPA wraz z Prognozą OOŚ (do uchwały nr 1800/102/VII/2025 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 13.08.2025 r.). Uwagi i wnioski były przyjmowane w dniach 14.08.2025-03.09.2025 r. Informacje o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa przedstawiono w rozdz. 5.3. niniejszego Podsumowania. Ogłoszenie o konsultacjach społecznych projektu Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko projektu tego dokumentu przedstawiono w załączniku 3 do niniejszego podsumowania.

4 Udział społeczeństwa w opracowaniu dokumentu

Przygotowanie Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego miało charakter partycypacyjny. Spotkania i warsztaty dla przedstawicieli samorządów lokalnych, organizacji społecznych i nauki oraz mieszkańcami, a także konsultacje społeczne związane z przygotowaniem dokumentu odbywały się systematycznie podczas opracowania projektu RPA. Spotkania z interesariuszami i konsultacje społeczne związane z przygotowaniem dokumentu odbywały się systematycznie podczas opracowania projektu RPA. Warsztaty zorganizowano odrębnie w każdym z subregionów, zapewniając jak najlepszy dostęp do nich wszystkim zainteresowanym. Wykaz warsztatów i spotkań z interesariuszami prezentuje poniższa tabela.

Tab. 2. Udział społeczeństwa w opracowaniu dokumentu

Lp.	Data i miejsce	Temat spotkania
1.	19.04.2024 MS Teams	Spotkanie z Zespołem ds. opracowania RPA Metoda opracowania Regionalnego Planu Adaptacji
2.	23.05.2024 Częstochowa 27.05.2024 Rybnik 28.05.2024 Bielsko-Biała 11.06.2024 Katowice	Warsztaty 1 – dla przedstawicieli samorządów lokalnych oraz ich stowarzyszeń i związków – Zapoznanie interesariuszy z procesem opracowania RPA – Prezentacja wyników analizy ekspozycji województwa śląskiego i subregionu na zmiany klimatu – Wskazanie najważniejszych w subregionie sektorów i ich komponentów wrażliwych na zmiany klimatu – Zaproszenie do udziału w ankiecie dotyczącej potencjału adaptacyjnego
3.	19.06.2024 MS Teams	Webinar podsumowujący warsztaty 1 – dla wszystkich interesariuszy – opracowaniu Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego – Prezentacja wyników warsztatów w Subregionach – Dyskusja
4.	9.07.2024 Katowice	Warsztaty dla Zespołu ds. opracowania RPA Ocena potencjału adaptacyjnego regionu oraz dyskusja dotycząca następujących zagadnień: – elementy potencjału adaptacyjnego i ich ocena w opinii Zespołu opracowania ds. RPA – kluczowe bariery w osiąganiu wysokiego potencjału adaptacyjnego (organizacyjne, związane ze współpracą, finansowe, formalno-prawne) – potrzeby i możliwości wzmacniania potencjału adaptacyjnego
5.	15.10.2024 MS Teams	Spotkanie z Zespołem ds. opracowania RPA Diagnoza do RPA: – Zagrożenia klimatyczne województwa śląskiego – Wrażliwość województwa śląskiego na zmiany klimatu – Potencjał adaptacyjny województwa śląskiego – Podatność województwa śląskiego na zmiany klimatu – Ryzyko klimatyczne w województwie śląskim – Podsumowanie – potrzeby adaptacyjne
6.	8.01.2025 Katowice 14.01.2025 Rybnik 21.01.2025 Bielsko-Biała 28.01.2025 Częstochowa	Warsztat 2 – dla mieszkańców, przedstawicieli NGO i nauki – Zapoznanie interesariuszy z wynikami analizy potrzeb adaptacyjnych subregionu wynikających z Diagnozy do Regionalnego Planu Adaptacji – Wnioski z analizy wizji i celów strategicznych określonych w dokumentach strategicznych – Wypracowanie najważniejszych dla subregionu słów kluczowych do wizji i celu nadrzędnego RPA – Wypracowanie najważniejszych dla subregionu potrzeb adaptacyjnych
7.	9.01.2025 Katowice	Warsztaty 3 – dla przedstawicieli samorządów lokalnych oraz ich stowarzyszeń i związków

Lp.	Data i miejsce	Temat spotkania
	15.01.2025 Rybnik 22.01.2025 Bielsko-Biała 29.01.2025 Częstochowa	– Zapoznanie interesariuszy z wynikami analizy potrzeb adaptacyjnych subregionu wynikających z Diagnozy do Regionalnego Planu Adaptacji – Wnioski z analizy wizji i celów strategicznych określonych w dokumentach strategicznych – Wypracowanie najważniejszych dla subregionu słów kluczowych do wizji i celu nadrzędnego RPA Wypracowanie najważniejszych dla subregionu potrzeb adaptacyjnych
8.	6.02.2025 MS Teams	Webinar podsumowujący warsztaty 2 i 3 – dla wszystkich interesariuszy – opracowaniu Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego – Prezentacja wyników warsztatów 2 i 3 w Subregionach – Dyskusja
9.	19.03.2025 MS Teams	Warsztaty dla członków Zespołu ds. opracowania RPA Ocena i wybór opcji adaptacji w Regionalnym Planie Adaptacji do zmian klimatu Województwa Śląskiego: – Wprowadzenie - Czym jest wizja adaptacji i jak wygląda hierarchia celów i kierunków działań w RPA – Praca nad wizją adaptacji – Praca nad celem głównym/ nadrzędnym – Podsumowanie spotkania i krótka informacja o dalszych pracach
10.	1.04.2025 Bielsko-Biała 2.04.2025 Rybnik 8.04.2025 Katowice 9.04.2025 Częstochowa	Warsztaty 4 – dla przedstawicieli samorządów lokalnych oraz ich stowarzyszeń i związków – Ocena spójności celów w RPA z punktu widzenia subregionów – Ustalenie wag dla przyjętych kryteriów oceny opcji adaptacji – Analiza kierunków działań z uwzględnieniem wybranych kryteriów oceny
11.	16.04.2025 MS Teams	Warsztaty dla członków Zespołu ds. opracowania RPA Ocena i wybór opcji adaptacji w Regionalnym Planie Adaptacji do zmian klimatu Województwa Śląskiego: – Ustalenie wag dla przyjętych kryteriów oceny opcji adaptacji – Analiza kierunków działań z uwzględnieniem wybranych kryteriów oceny
12.	6.05.2025 MS Teams	Webinar podsumowujący warsztaty 4 – dla wszystkich interesariuszy – opracowaniu Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego – Powiązania pomiędzy celami operacyjnymi – Ustalenie wag kryteriów w Subregionach, Zespole ds. opracowania RPA i Zespole Ekspertów. Dyskusja – Ocena kierunków działań z uwzględnieniem kryteriów oceny w Subregionach, Zespole ds. opracowania RPA i Zespole Ekspertów – Dyskusja

Informacje nt. realizacji projektu, w tym wykonania Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego były na bieżąco publikowane na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego <https://powietrze.slaskie.pl/pl/klimat> (zakładka: Regionalny Plan Adaptacji), w mediach społecznościowych (fb: [slaskie.dlasklimatu](https://www.facebook.com/slaskie.dlasklimatu)) oraz na tablicy ogłoszeń znajdującej się w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego. Szczegółowe informacje dostępne były również w Departamencie Projektów Regionalnych.

Informacje te obejmują również dokumentację podawaną do publicznej wiadomości na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Stosownie do przepisów ww. ustawy dokumentacja dotycząca opracowania RPA dla Województwa Śląskiego została udostępniona

w ustawowo określony sposób.

Informacje nt. opracowania RPA, spotkań partycypacyjnych, konsultacji społecznych oraz danych informacyjno-edukacyjnych rozpowszechniano szeroko, wykorzystując również media lokalne i media społecznościowe oraz korespondencję do interesariuszy i osób zainteresowanych problematyką adaptacji do zmian klimatu. W styczniu i lutym 2025 roku odbyły się briefingi prasowe poświęcone analizowanemu w RPA problemom:

- 14.01.2025 r. w Rybniku poświęcony procesowi opracowania RPA oraz terenom pogórnictwa w RPA,
- 21.01.2025 r. w Bielsko-Białej poświęcony obszarom górskim i różnorodności biologicznej w RPA,
- 28.01.2025 w Częstochowie poświęcony rolnictwu i obszarom wiejskim w RPA,
- 11.02.2025 r. w Katowicach poświęcony problemom miast województwa śląskiego wynikającym ze zmian klimatu.

Na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 11 i art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn. Dz.U. 2025 poz. 581) oraz w związku z uchwałą nr V/60/4/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami województwa śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. poz. 7324) Zarząd Województwa podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania „Regionalnego Planu adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego”. Na kolejnym etapie prac nad dokumentem, na podstawie ww. przepisów Zarząd Województwa podał do publicznej wiadomości informację o przygotowywaniu „Regionalnego planu adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego” prezentując Założenia do RPA i poddał te Założenia konsultacjom społecznym.

Celem konsultacji było zapewnienie wysokiej jakości i użyteczności Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla województwa śląskiego poprzez udział mieszkańców województwa w opracowaniu tego dokumentu, a także opracowanie priorytetów oraz propozycji działań adaptacyjnych RPA, które w jak największym stopniu uwzględniałyby potrzeby mieszkańców województwa śląskiego, biorąc pod uwagę postępujące zmiany klimatu, specyfikę i zróżnicowanie obszaru województwa śląskiego, a także możliwość realizacji działań adaptacyjnych na szczeblu samorządu regionalnego i samorządów lokalnych.

Konsultacje społeczne trwały od 30.01.2025 r. do 19.02.2025 r.

W trakcie konsultacji mieszkańcy województwa mogli zapoznać się z następującymi dokumentami: oraz „Regionalny Plan adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego. Założenia” oraz uchwałą nr 183/58/VII/2025 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 30.01.2025 r. w sprawie: przyjęcia założeń do Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego oraz przeprowadzenia konsultacji społecznych. Udostępniony był również dokument „Regionalny Plan adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego. Diagnoza”

Do udostępnionych Założeń mieszkańcy województwa śląskiego mieli możliwość zgłosić uwagi i wnioski, które mogły zostać złożone:

- w formie pisemnej – na adres: Departament Projektów Regionalnych, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, ul. Ligon 46, 40-037 Katowice lub w Kancelarii Ogólnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (w godzinach pracy Urzędu).
- za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: klimat@slaskie.pl;

- ustnie – w Departamencie Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, ul. Dąbrowskiego 23, 40-032 Katowice pok. 547 (w godzinach pracy Urzędu).

Po zakończeniu konsultacji przygotowano sprawozdanie, zawierające rozpatrzenie zgłoszonych uwag i wniosków. Sprawozdanie to zostało przyjęte przez Zarząd Województwa uchwałą nr 559/69/VII/2025 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 19.03.2025 r. w sprawie: przyjęcia sprawozdania z przeprowadzonych konsultacji społecznych założeń do Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego, a następnie podano je do publicznej wiadomości.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której poddany był „Regionalny Plan adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko projektu tego dokumentu również przeprowadzone zostały konsultacje społeczne.

Celem konsultacji było zapewnienie wysokiej jakości i użyteczności Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego poprzez udział mieszkańców województwa w opracowaniu tego dokumentu.

Podstawą prawną tych konsultacji były: art. 39 ust. 1 art. 54 ust. 2, 57 ust. 1 pkt 2, 58 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.), art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 r. poz. 581) oraz uchwała nr V/60/4/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami województwa śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. poz. 7324).

Konsultacje te trwały od 14.08.2025 r. do 03.09.2025 r. Obwieszczenie o przystąpieniu do konsultacji społecznych projektu RPA wraz z Prognozą OOŚ, podobnie jak pozostałe obwieszczenia w ramach postępowania dotyczącego ww. dokumentu, zostało zamieszczone:

- na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Samorządu Województwa Śląskiego <https://bip.slaskie.pl/>,
- na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego <https://powietrze.slaskie.pl/pl/klimat> (zakładka: Regionalny Plan Adaptacji),
- na tablicach ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego a także w drodze ogłoszeń prasowych.

Ponadto zorganizowane zostały dwa briefingi prasowe w Czechowicach-Dziedzicach (20.08.2025 r.) oraz Krzepicach (21.08.2025 r.) poświęcone opracowanemu projektowi RPA i konsultacjom społecznym tego dokumentu, dzięki czemu media lokalne i regionalne rozpowszechniły informację o odbywających się konsultacjach.

Z projektem RPA wraz z Prognozą OOŚ można było zapoznać się:

- na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Samorządu Województwa Śląskiego: <https://bip.slaskie.pl/>,
- na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa śląskiego <https://powietrze.slaskie.pl/pl/klimat> (zakładka: Regionalny Plan Adaptacji)
- w Departamencie Projektów Regionalnych, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, al. Korfańtego 83, 40-161 Katowice, pok. 101 (w godzinach pracy Urzędu).

Uwagi i wnioski do projektu RPA i do prognozy można było składać:

- w formie pisemnej – na adres: Departament Projektów Regionalnych, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, ul. Ligon 46, 40-037 Katowice lub w Kancelarii Ogólnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (w godzinach pracy Urzędu).
- za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: klimat@slaskie.pl;
- za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej ePUAP lub za pośrednictwem platformy e-Doręczenia,
- ustnie – w Departamencie Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, al. Korfantego 83, 40-161 Katowice pok. 101 (w godzinach pracy Urzędu).

5 Informacja o sposobie uwzględnienia w Regionalnym Planie Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego wyników strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

5.1 Ustalenia Prognozy oddziaływania na środowisko

Celem Prognozy oddziaływania na środowiska Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego jest zapewnienie, że zawarte w RPA zapisy dotyczące społeczeństwa, gospodarki, środowiska i przestrzeni będą zintegrowane z celami ochrony środowiska, w tym w zakresie ochrony klimatu i różnorodności biologicznej. W tym kontekście celem Prognozy są ocena zgodności dokumentu z celami ochrony środowiska oraz ocena potencjalnego oddziaływania na środowisko realizacji RPA.

Poniżej przedstawiono ustalenia prognozy OOŚ:

1) RPA a cele ochrony środowiska i problemy środowiskowe województwa

W prognozie przeanalizowano 8 celów ochrony środowiska. Oceniono, że RPA pozostaje w spójności z celami ochrony środowiska, które na potrzeby Prognozy zostały wskazane jako istotne, a których źródłem są dokumenty międzynarodowe, w tym unijne, oraz krajowe. Żaden z zaplanowanych kierunków działań adaptacyjnych nie pozostaje w sprzeczności ani też nie jest kierunkiem mogącym nie sprzyjać osiągnięciu analizowanych celów. Większość przewidywanych działań będzie wspierać bezpośrednio lub pośrednio realizację celów w dziedzinie ochrony środowiska. Dotyczy to w szczególności działań służących ograniczeniu skutków zmian klimatu i presji działalności człowieka na ekosystemy i powiązania przyrodnicze, dzięki którym region może się lepiej przystosowywać do zmian klimatu.

2) Przewidywane oddziaływania RPA na środowisko

W Prognozie oceniono, że większość działań adaptacyjnych, które będą realizowane na podstawie RPA będzie pozytywnie oddziaływała na środowisko, w tym na różnorodność biologiczną, wody, powierzchnię ziemi i gleby, powietrze atmosferyczne i klimat, krajobraz, zasoby naturalne, dobra kultury i dobra materialne. Odpowiednio do celu RPA, jakim jest poprawa jakości życia mieszkańców regionu w warunkach zmian klimatu, działania adaptacyjne będą miały pozytywny bezpośredni

lub pośredni wpływ na bezpieczeństwo i zdrowie ludzi oraz przyczynią się do poprawy usług ekosystemowych – wkładu przyrody w życie ludzi.

W ocenie negatywnego oddziaływania RPA na środowisko rozpoznano, które działania adaptacyjne z szerokiego wachlarza działań zawartych w RPA mogą wiązać się z przedsięwzięciami potencjalnie negatywnie oddziałującymi na środowisko. Przedsięwzięcia te dogłębnie przeanalizowano pod kątem możliwego negatywnego wpływu na poszczególne komponenty środowiska.

RPA nie zawiera działań adaptacyjnych, które mogłyby negatywnie wpłynąć na warunki życia ludzi i zdrowie ludzi. Realizacja przedsięwzięć będzie wiązała się z uciążliwościami na etapie budowy (emisja zanieczyszczeń do powietrza i emisja hałasu), będą to jednak oddziaływania krótkotrwałe, odwracalne i o zasięgu miejscowym.

Działania adaptacyjne, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko, polegają na realizacji przedsięwzięć z zakresu gospodarki wodnej oraz energetyki, tj. :

- zwiększenia retencji krajobrazowej i korytowej, odbudowa ekosystemów i przywracanie swobodnego przepływu rzekom w dolinach, zalesianie, zwiększanie retencji na obszarach rolniczych – ze względu na ich realizację najczęściej w obszarach wrażliwych na oddziaływanie (doliny rzek) oraz, gdzie występują cenne zasoby przyrody – mogą negatywnie wpływać na środowisko na etapie budowy, ale po jej zakończeniu wystąpią pozytywne skutki tych działań,
- nowe ujęcia wody tworzone dla zaopatrzenia w wodę z uwagi na ryzyko suszy, które mogą przyczynić się do zmiany stosunków wodnych oraz warunków siedliskowych – jednak ich lokalizacja jest obwarowana licznymi przepisami prawa, które służą zabezpieczeniu środowiska przed negatywnym oddziaływaniem,
- nowe instalacje odnawialnych i rozproszonych źródeł energii – w zależności od rodzaju instalacji, w szczególności w przypadku elektrowni wiatrowych może wystąpić ryzyko skumulowanego negatywnego oddziaływania na populację ptaków i nietoperzy,
- modernizacja linii elektroenergetycznych, w przypadku których stwierdzono znaczne oddziaływanie przesyłowych linii elektroenergetycznych szczególnie wysokiego napięcia poprzez emisję promieniowania elektromagnetycznego w ich lokalizacji w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej ze względu na ryzyko oddziaływania na warunki życia i zdrowie ludzi zamieszkających w sąsiedztwie (obowiązują tu jednak przepisy prawa chroniące mieszkańców otoczenia takich przedsięwzięć, a także poprzez fragmentację ekosystemów.

3) Przewidywane oddziaływania RPA na środowisko

Oceniono, że realizacja RPA nie powinna znacząco oddziaływać na sieć obszarów Natura 2000, to jest nie stwierdzono ryzyka opóźnienia w osiągnięciu celów ochrony obszaru Natura 2000, zmian obecnego stanu ochrony siedlisk i gatunków w obszarach, zmian w liczebności populacji gatunków, zmian w ich rozmieszczeniu i zagęszczeniu, zmian w zachowaniu i utrzymaniu warunków umożliwiających występowanie populacji gatunków oraz fragmentacji obszarów Natura 2000, która wpłynęłaby na integrację oraz sieć Natura 2000. Działania adaptacyjne przyczyniają się do realizacji celów sieci Natura 2000, m.in. poprzez odniesienie wprost do prawa odbudowy zasobów przyrodniczych – Rozporządzenia (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869. Zwrócono uwagę, że obecnie na możliwość osiągnięcia tych celów istotny wpływ mają skutki zmian klimatu.

4) Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w RPA

W Prognozie nie zaproponowano rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w RPA. Uzasadnienie dla tego podejścia wynika z faktu, że wyniki oceny oddziaływania RPA nie wskazują na znaczący negatywny wpływ na obszary oraz sieć Natura 2000, oraz, że RPA był opracowany w sposób partycypacyjny i w wyborze działań adaptacyjnych wzięto pod uwagę kryteria środowiskowe nadając im najwyższą rangę.

5.2 Opinie organów właściwych w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko

Opinie o RPA dla Województwa Śląskiego i Prognozie OOŚ wyraziły organy – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach przedstawił uwagi do RPA i prognozy OOŚ, do których ustosunkowano się w poniższej tabeli (tab. 3).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach zgłosił 8 uwag, z czego 7 zostało uwzględnionych w całości i zgodnie z nimi uzupełniono dokumenty. 1 uwaga została uwzględniona częściowo.

Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny nie zgłosił uwag zarówno do projektu Regionalnego Planu Adaptacji, jak i do prognozy oddziaływania na środowisko. Wyraził opinię, że „opiniuje pozytywnie w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych projekt dokumentu pn. „Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego” wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko dla ww. projektu”.

Tab. 3. Sposób uwzględnienia uwag

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
1.	Prognoza oddziaływania na środowisko (w odniesieniu do obszarów Natura 2000)	W prognozie oddziaływania na środowisko (rozdział 7.2. Ocena negatywnego oddziaływania działań adaptacyjnych na środowisko) przeprowadzono szczegółową analizę oddziaływania działań adaptacyjnych ujętych w planie na komponenty środowiska. Dla kierunków działań: – 2.1.2. Przywracanie ekosystemów do dobrego stanu i promowanie prawa – odbudowy zasobów przyrodniczych, – 2.2.1. Wdrażanie działań spowalniających odpływ ze zlewni poprzez retencję – krajobrazową, retencję korytową, – 3.2.4. Wspieranie przedsiębiorców w sektorze turystyki w celu adaptacji przedsiębiorstw do zmieniających się warunków klimatycznych, wskazano konkretne obszary Natura 2000, na które mogą negatywnie wpływać działania adaptacyjne. Przeprowadzone analizy należy rozszerzyć o zapisy planów zadań ochronnych, wyznaczone cele i przedmioty ochrony oraz działania ochronne. Po szczegółowej analizie, w przypadku potwierdzenia negatywnego wpływu skutków realizacji „Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego” na cele ochrony obszaru Natura 2000 i jego integralność – należy zrezygnować z danych zadań na danej lokalizacji. Zgodnie z art. 55 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - projekt dokumentu nie może zostać przyjęty - „jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000”. Potencjalne negatywne oddziaływania ustaleń projektu regionalnego planu na obszary	Częściowo	W Prognozie uwzględniono zapisy planów zadań ochronnych, wyznaczone cele i przedmioty ochrony oraz działania ochronne. Analizy, których wyniki przedstawiono w rozdziale 7.2 oraz 7.4 polegały na sprawdzeniu zapisów dokumentów planowania ochrony przyrody każdorazowo, gdy stwierdzono, że istnieje ryzyko kolizji potencjalnych przedsięwzięć z poszczególnymi obszarami chronionymi. Zestawianie tych dokumentów zawarto w Załączniku 3. W Prognozie w oceniono, że „realizacja RPA nie powinna znacząco oddziaływać na sieć obszarów Natura 2000, to jest nie stwierdzono ryzyka opóźnienia w osiągnięciu celów ochrony obszaru Natura 2000, zmian obecnego stanu ochrony siedlisk i gatunków w obszarach, zmian w liczebności populacji gatunków, zmian w ich rozmieszczeniu i zagęszczeniu, zmian w zachowaniu i utrzymaniu warunków umożliwiających występowanie populacji gatunków oraz fragmentacji obszarów Natura 2000, która wpłynęłaby na integrację poszczególnych obszarów oraz całą sieć Natura 2000. Działania adaptacyjne przyczyniają się do realizacji celów sieci Natura 2000, m.in. poprzez odniesienie do prawa odbudowy zasobów przyrodniczych – Rozporządzenia (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869. Niemniej należy podkreślić, że obecnie na możliwość osiągnięcia tych celów istotny wpływ mają skutki zmian klimatu (rozdz. 7.5). Podkreślono, że „w przypadku niemal wszystkich negatywnych oddziaływań na środowisko

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		Natura 2000 należy również przeanalizować pod kątem odstępstw od zakazów, określonych w art. 34 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.). Należy uzupełnić prognozę oddziaływania na środowisko o powyższe kwestie i wskazania.		możliwe jest zapobieżenie lub ograniczenie oddziaływania poprzez szeroki wachlarz rozwiązań technicznych i technologicznych, organizacyjnych lub wariantowania lokalizacji na etapie koncepcji przedsięwzięć. Ponadto zwrócono uwagę, że „ze względu na strategiczny charakter RPA niniejsza Prognoza wskazuje jedynie ryzyko takich oddziaływań. Realizacja konkretnych przedsięwzięć na obszarach chronionych wymaga uzyskiwania odpowiednich decyzji administracyjnych poprzedzonych procedurą oceny oddziaływania na środowisko, która powinna zapewnić zabezpieczenie ich stanu zachowania oraz integralności.”
2.	Prognoza oddziaływania na środowisko (w odniesieniu do obszarów Natura 2000)	28 stycznia 2025 roku, weszła w życie uchwała nr 7 Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie Komisji Europejskiej dokumentu „Lista zmian w sieci obszarów Natura 2000” (Monitor Polski z 2025, poz. 87). W jej treści wskazuje się, m.in. propozycje powiększenia granic obszaru Natura 2000 Ostoja Kroczycka PLH240032 oraz Ostoja Złotopotocka PLH240020. Zgodnie z art. 33 ust. 2 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tereny objęte proponowaną zmianą granic, do czasu zatwierdzenia ich przez Komisję Europejską są chronione analogicznie tak jak pozostała część obszaru Natura 2000. Należy zatem przy planowaniu działań ujętych w regionalnym planie oraz w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnić powiększone granice w/w obszarów chronionych. Należy uzupełnić prognozę oddziaływania na środowisko o powyższe kwestie i wskazania.	Tak	Uzupełniono.
3.	Prognoza oddziaływania na środowisko (w odniesieniu	Dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 ustanowiono plan zadań ochronnych (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 4 sierpnia 2025 roku, opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego	Tak	Uzupełniono.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
	do obszarów Natura 2000)	z dniem 5 sierpnia 2025 roku poz. 4803, w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005) – w prognozie oddziaływania na środowisko wskazano brak planu zadań ochronnych. Należy uzupełnić prognozę oddziaływania na środowisko o powyższe kwestie i wskazania.		
4.	Prognoza oddziaływania na środowisko (w odniesieniu do obszarów Natura 2000)	Dla obszaru Natura 2000 Źródła Rajeczniczy PLH240033 wprowadzono zmiany w planie zadań ochronnych (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 9 stycznia 2025 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Źródła Rajeczniczy PLH240033) – w prognozie oddziaływania na środowisko nie uwzględniono powyższego Zarządzenia. Należy uzupełnić prognozę oddziaływania na środowisko o powyższe kwestie i wskazania.	Tak	Uzupełniono.
5.	Prognoza oddziaływania na środowisko (w odniesieniu do rezerwatów przyrody)	Dla rezerwatu przyrody Kochanowicki Grąd ustanowiono zadania ochronne (Zarządzenie Nr 13 / 2025 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 21 lipca 2025 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Kochanowicki Grąd) – w prognozie oddziaływania na środowisko wskazano brak zadań ochronnych czy planu ochrony. Należy uzupełnić prognozę oddziaływania na środowisko o powyższe kwestie i wskazania.	Tak	Uzupełniono.
6.	Prognoza oddziaływania na środowisko (w odniesieniu do rezerwatów przyrody)	Informuję, że na terenie województwa śląskiego znajdują się obszary projektowane i proponowane do objęcia ochroną rezerwatową (https://kp.org.pl/pl/rezerwatyprzyrody-czas-na-comeback/projektowane-i-proponowane-rezerwaty/wojewodztwoslaskie). Przy planowaniu konkretnych działań (i ich lokalizacji) ujętych w regionalnym planie oraz w prognozie oddziaływania na środowisko należy uwzględnić w/w obszary wraz z ich celami ochrony, jako tereny o cennych walorach przyrodniczych.	Tak	Uzupełniono.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		Należy uzupełnić prognozę oddziaływania na środowisko o powyższe kwestie i wskazania.		
7.	Prognoza oddziaływania na środowisko (w odniesieniu do pozostałych form ochrony przyrody)	W prognozie oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizy wpływu skutków realizacji „Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego” na parki krajobrazowe, rezerваты przyrody i obszary Natura 2000. Dla pozostałych obszarowych formy ochrony przyrody została jedynie wskazana ich liczba. Należy uzupełnić prognozę oddziaływania na środowisko o powyższe kwestie i wskazania.	Tak	Uzupełniono.
8.	RPA i Prognoza oddziaływania na środowisko (w odniesieniu do pozostałych form ochrony przyrody)	W przedłożonej dokumentacji zupełnie pominięto pomniki przyrody zlokalizowane w województwie śląskim. Należy uzupełnić prognozę oddziaływania na środowisko o powyższe kwestie i wskazania.	Tak	Uzupełniono.

5.3 Uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa oraz sposób ich uwzględnienia

W trakcie konsultacji założeń do Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego zgłoszono 13 uwag i wniosków. 10 wniosków zostało w całości uwzględnionych, zaś 3 zostały uwzględnione częściowo. Wyniki konsultacji i informacja o sposobie uwzględnienia zgłoszonych uwag i wniosków zawarte zostały w sprawozdaniu z konsultacji społecznych, a kwestie ujęte w uwagach znalazły odzwierciedlenie w Regionalnym Planie Adaptacji.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko konsultacjom społecznym poddany został projekt dokumentu pod nazwą „Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego” oraz „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego”. Mieszkańcy województwa śląskiego zgłosili uwagi wyłącznie do projektu RPA, a nie zgłosili uwag do prognozy jego oddziaływania na środowisko.

W trakcie konsultacji społecznych wpłynęły uwagi i wnioski złożone na piśmie i drogą elektroniczną. W trakcie konsultacji zgłoszono 54 uwagi i wnioski. 23 wnioski zostały uwzględnione w całości w dokumencie RPA, 10 zostało uwzględnionych częściowo, a 21 rozpatrzono negatywnie.

W poniższej tabeli 4 zestawiono zgłoszone uwagi i wnioski oraz przedstawiono sposób ich uwzględnienia w dokumencie pn. „Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego”.

Tab. 4. Zestawienie zgłoszonych uwag i wniosków oraz sposób ich uwzględnienia

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
1.	9. Kierunku działań adaptacyjnych 2.4.1. Przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków obcych str. 121	Uzupełnić o barszcz Sosnowskiego – propozycja uzupełnienia: Działania koncentrują się na ograniczeniu miejsc występowania i kontroli populacji inwazyjnych gatunków obcych (IGO), takich jak np. rdestowce (<i>Polygonales Dumort</i>), które powodują m.in. zmiany w strukturze i funkcjonowaniu ekosystemów nadrzecznych, nawłocie (<i>Solidago L.</i>) powodujące m.in. zmiany właściwości gleb, barszcz Sosnowskiego (<i>Heracleum Sosnowskyi</i>), w którego soku zawierają się substancje toksyczne (furanokumaryny) powodujące m.in. po kontakcie ze skórą człowieka , oraz nutrie (<i>Myocastor coypus</i>), które stanowią zagrożenie nie tylko dla ekosystemów bagiennych i podmokłych, ale także zdrowia ludzi oraz wyrządzają szkody w brzegach rzek, wałach, groblach i tamach.	Tak	Uzupełniono o barszcz Sosnowskiego
2.	6.3 Podatność regionu na zmiany klimatu; 6.3.1, str. 46	Kwestia nie dotyczy wyłącznie powiatów (ziemskich), ale także, a może nawet w szczególności Bielska-Białej – miasta na prawach powiatu. Wrażliwość budownictwa w województwie śląskim na zmiany klimatu dotyczy następujących elementów tego sektora: – obiekty budowlane i infrastruktura w zasięgu zagrożenia powodziowego, w szczególności zagrożenie dotyczy subregionu południowego (powiaty bielski, cieszyński i żywiecki oraz Bielsko-Biała – miasto na prawach powiatu) (...),	Tak	Uzupełniono o miasto Bielsko-Biała.
3.	Cel operacyjny 1.2. Sprawne reagowanie w sytuacjach kryzysowych	Podregion bielski zaliczany jest także do podregionów w transformacji górniczej, jednocześnie zakres należy rozszerzyć o miasto Bielsko-Biała, które zaliczone jest do terenów górskich oraz zarówno w jego „tkance	Częściowo	Uzupełniono o wskazane powiaty (ziemskie i grodzki), usunięto powtarzający się zapis.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
	Kierunek działań adaptacyjnych 1.2.1., 1.2.2, 1.2.3, str. 110-113,	miejskiej”, jak i w południowej „górskiej” części (Szyndzielnia, Kozia Góra/trasy Enduro Trails, Klimczok, pasmo Magurki Wilkowskiej) również występuje duże natężenie ruchu turystycznego. Jednocześnie do usunięcia podwójny zapis w kontekście ruchu turystycznego. Lokalizacja działań adaptacyjnych Działania obejmują teren całego województwa śląskiego, z uwzględnieniem: – specyfiki terenów o dużym natężeniu ruchu turystycznego, – specyfiki terenów górniczych i pogórnich, w szczególności: (...) • subregion południowy: powiaty cieszyński i bielski oraz Bielsko-Biała, – specyfiki terenów górskich: • subregion południowy: powiaty cieszyński, żywiecki i bielski oraz Bielsko-Biała, – specyfiki terenów o dużym natężeniu ruchu turystycznego: • subregion południowy: powiaty cieszyński, żywiecki i bielski oraz Bielsko-Biała.		
4.	Cel operacyjny 2.2. Odpowiedzialna adaptacja poprzez błękitno-zieloną infrastrukturę	Proszę uzupełnić o miasto Bielsko-Biała, którego również dotyczy wskazany problem, a jak pokazują fakty – nawet w stopniu szczególnym. Zwracam uwagę, że na terenie miasta leżą tereny górskie o wysokości przekraczającej 1100 m n.p.m. Lokalizacja działań adaptacyjnych Działania obejmują teren całego województwa śląskiego, ze szczególnym uwzględnieniem: – terenów górskich, gdzie ze względu na znaczne nachylenie terenu procesy związane ze wpływem powierzchniowym przebiegają ze szczególną dynamiką:	Tak	Uzupełniono o miasto Bielsko-Biała.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		subregion południowy: powiaty cieszyński, żywiecki i bielski oraz Bielsko-Biała		
5.	Cel operacyjny 3.1. Niezawodna koalicja samorządów lokalnych i regionalnego	Proszę uzupełnić o związki i stowarzyszenia jst. Stowarzyszenia subregionalne jst zostały wskazane w dokumencie jako instytucje zaangażowane we wdrażanie RPA. Działania edukacyjne i informacyjne – organizacja warsztatów, kursów, webinarów, wyjazdów studialnych podnoszących świadomość klimatyczną pracowników urzędów marszałkowskiego, powiatów i gmin, a także związków i stowarzyszeń jst, – udział pracowników administracji publicznej i radnych, pracowników związków i stowarzyszeń jst w szkoleniach, ćwiczeniach, konferencjach organizowanych przez inne podmioty, – wdrażanie rozwiązań służących podnoszeniu kwalifikacji własnych pracowników administracji publicznej, pracowników związków i stowarzyszeń jst (np.: dofinansowanie do studiów podyplomowych, kursów). Lokalizacja działań adaptacyjnych Działania obejmują teren całego województwa śląskiego poprzez Urząd Marszałkowski, starostwa powiatowe, urzędy gmin oraz podległe jednostki organizacyjne, spółki z udziałem województwa, powiatów i gmin, a także ich związki i stowarzyszenia.	Tak	Uzupełniono o związki i stowarzyszenia jst.
6.	Kierunek działań adaptacyjnych 3.2.5. Promowanie i wspieranie turystyki przyjaznej środowisku w warunkach zmian klimatu	Proponuje uzupełnić o powiat żywiecki, gdzie już funkcjonuje bardzo popularna trasa VeloSoła, a niebawem powstanie kilkadziesiąt km tras regionalnych, m.in. w oparciu o pętlę wokół J. Żywieckiego (w realizacji). Lokalizacja działań adaptacyjnych	Tak	Uzupełniono o powiat żywiecki.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		Działania obejmują teren całego województwa śląskiego, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki terytorialnej w sektorze turystyki: (...) – turystyka rowerowa: powiaty, przez które przebiegają regionalne i ponadregionalne szlaki rowerowe, w tym raciborski, wodzisławski, cieszyński, pszczyński, bielski, żywiecki, Jastrzębie-Zdrój, Bielsko-Biała oraz fragment Rowerowego Szlaku Orlich Gniazd, (...)		
7.	Uwaga ogólna: diagnoza + RPA	W kontekście analizy sektorowej w zakresie transportu – zwłaszcza w kontekście podziału na subregiony – warto nadmienić (uwzględnić) fakt, że każdy z subregionów opracował plan zrównoważonej mobilności (SUMP), co przekłada się na objęcie planowaniem mobilności całego województwa. Każdy z subregionalnych SUMP zawiera istotne informacje w kontekście RPA, choćby odnośnie planów inwestycyjnych z zakresu zeroemisyjnej mobilności, w tym rozwoju infrastruktury rowerowej, ale także tworzenia zielonej infrastruktury, ograniczania ruchu w centrach miast, itd. Brak zapisów	Częściowo	Uzupełniono o wskazanie powiązań RPA z subregionalnymi planami zrównoważonej mobilności. RPA odnosi się do adaptacji do zmian klimatu, nie odnosi się do działań z zakresu ograniczania wpływu województwa na klimat.
8.	Rozdz. 9: Cel operacyjny 1.4 – Kierunek działań 1.4.1 i 1.4.2	Doprecyzować zakres działań edukacyjnych przez dodanie przykładowych form: „warsztaty upcyklingu i naprawy (<i>repair café</i>), biblioteki narzędzi, zajęcia rzemieślnicze łączące projektowanie z ponownym wykorzystaniem materiałów, szkolenia dla animatorów edukacji klimatycznej.” Działania 1.4.1–1.4.2 akcentują budowanie świadomości i kampanie. Wprowadzenie konkretnych form (upcykling/naprawa) zwiększa sprawczość mieszkańców, ogranicza strumień odpadów i buduje kompetencje adaptacyjne poprzez praktykę.	Nie	Nie uzupełniono ze względu na zakładany szeroki zakres działań edukacyjnych, nie ograniczający się do zaproponowanej w uwadze formy, która również może być realizowana.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
9.	Rozdz. 9: Cel operacyjny 1.4 – Kierunek 1.4.3	Uzupełnić katalog beneficjentów/realizatorów o: „organizacje pozarządowe prowadzące stałe programy edukacji środowiskowej i upcyklingu, oraz szkoły, domy kultury, biblioteki i MOPS/OPS.” Działanie 1.4.3 dotyczy wsparcia inicjatyw oddolnych. Precyzyjne wskazanie podmiotów ułatwi gminom i województwu tworzenie szybkich ścieżek grantowych i budowanie sieci wsparcia dla grup wrażliwych.	Częściowo	Uzupełniono o organizacje pozarządowe prowadzące stałe programy edukacji środowiskowej i klimatycznej, szkoły, domy kultury, biblioteki i MOPS/OPS. Nie uwzględniono upcyklingu ze względu na zakładany szeroki zakres działań edukacyjnych, nie ograniczający się do zaproponowanej edukacji środowiskowej i upcyklingu.
10.	Rozdz. 9: Cel operacyjny 2.2–2.3 (błękitno-zielona infrastruktura)	Dodać zapis: „W projektach BZI premiować elementy małej infrastruktury z materiałów z odzysku oraz działania towarzyszące: miejskie pracownie naprawy, ogrody społecznościowe wykorzystujące materiały z recyklingu.” Powiązanie BZI z lokalną edukacją i ponownym użyciem wzmacnia efekty adaptacyjne, obniża koszty i angażuje społeczność w utrzymanie efektów (opieka nad miejscami, mikroretencja).	Częściowo	Uzupełniono o wskazanie, by w projektach BZI uwzględniana była mała infrastruktura wykonana z materiałów z odzysku. RPA nie jest programem, w który zawarte są kryteria oceny projektów, nie może więc wskazywać na premiowanie jakichkolwiek działań. W rozdziale dot. zasad realizacji RPA uwzględniono kwestie podnoszone w uwadze.
11.	Rozdz. 5 i 9 – partycypacja i współzrządzenie	Dopisać: „Stale punkty konsultacyjne/’klimatyczne pracownie’ prowadzone przez NGO, łączące warsztaty, konsultacje i prototypowanie rozwiązań adaptacyjnych.” RPA zakłada współdecydowanie i prototypowanie. Punkty prowadzone przez NGO pozwolą na ciągłość procesu poza jednorazowymi konsultacjami i kampaniami, zwiększając zasięg i inkluzyjność.	Nie	Stale punkty konsultacyjne/’klimatyczne pracownie’ prowadzone przez NGO nie zostały uwzględnione ze względu na konieczność ustalenia stałych kosztów dofinansowania takiej działalności. Plan uwzględnia projekty i inicjatywy oddolne lub realizowane we współpracy różnych grup interesariuszy, których Województwo będzie wspierało w pozyskaniu funduszy.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
12.	Rozdz. 9: 1.4.2 – edukacja	Doprecyzowanie odbiorców. Dopisać priorytetowe grupy: seniorzy, dzieci i młodzież, rodziny w kryzysie, uchodźcy. Zapisać wymóg dostępności (uniwersalny projekt, proste języki). Wskazane grupy są szczególnie narażone na skutki ekstremów pogodowych. Uwzględnienie barier językowych i cyfrowych zwiększa skuteczność działań ostrzegawczych i edukacyjnych.	Tak	Uzupełniono o grupy wrażliwe na zmiany klimatu.
13.	Rozdz. 9: 1.4.2 – narzędzia edukacyjne	Dodać katalog narzędzi: zestawy scenariuszy 'lekcji w terenie', pudełka edukacyjne 'klimat do zrobienia', mobilne wystawy i gry terenowe – do otwartego wykorzystania. Ułatwia to szybkie wdrożenie działań przez szkoły/instytucje i zwiększa skalę dzięki licencjom otwartym.	Tak	Uzupełniono jako przykłady narzędzi edukacyjnych.
14.	Rozdz. 10 (Monitoring i ewaluacja) – wskaźniki	Dodać wskaźniki dla 1.4: liczba uczestników warsztatów upcyklingu/naprawy; liczba wydarzeń typu repair café; liczba godzin programów edukacyjnych zrealizowanych przez NGO; masa materiałów ponownie użytych w projektach BZI; liczba instytucji ze standardem dostępności w komunikacji klimatycznej. Wskaźniki materializują efekty działań edukacyjnych i partycypacyjnych oraz ułatwiają ich porównywalność w skali regionu.	Nie	Warsztaty upcyklingu są jedną z form, która może być realizowana w ramach wdrażania działań edukacyjnych. Nie może być więc ona wskaźnikiem dotyczącym realizacji całego celu operacyjnego.
15.	Rozdz. 9 i 11 – finansowanie i wdrażanie	Dodać preferencje finansowe: mikrogranty do 50 tys. zł na pilotaże (warsztaty upcyklingu, punkty napraw, ogrody), granty operacyjne na utrzymanie pracowni/koordynację sieci oraz premię punktową za partnerstwa NGO-samorząd-szkoła.	Częściowo	Uzupełniono formy finansowania o mikrogranty do 50 tys. zł i granty operacyjne bez podawania na jakie elementy działań adaptacyjnych mogą być pozyskane wskazane środki.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		Mała skala i szybkość to klucz do budowania kompetencji i zaufania społecznego. Stabilność zapewniają granty operacyjne.		
16.	Rozdz. 9: 1.4.2 – synergia z edukacją formalną	Wprost wskazać współpracę z Kuratorium i szkołami: moduły 'naprawa i ponowne użycie' w edukacji klimatyczno-środowiskowej, praktyki uczniowskie w pracowniach upcyklingu, programy wolontariatu młodzieżowego. Wykorzystuje istniejącą infrastrukturę i programy, budując trwałe kompetencje praktyczne i postawy proadaptacyjne.	Częściowo	Uwzględniona została współpraca z Kuratorium Oświaty i szkołami w celu wykorzystania istniejącej infrastruktury i programów do budowania kompetencji praktycznych i postaw wobec zmian klimatu, nie ograniczając zakresu współpracy do zagadnień upcyklingu.
17.	Rozdz. 9: 1.4.3 – komunikacja kryzysowa	Dodać: „NGO realizujące działania są włączane do systemu komunikacji kryzysowej (szkolenia, dystrybucja materiałów, sieć punktów informacyjnych offline).” Organizacje lokalne mają zaufanie i dostęp do grup trudniej osiągalnych – włączenie ich skraca czas reakcji i poprawia skuteczność.	Tak	Uzupełniono o działania służące rozszerzaniu współpracy z NGO w zakresie reagowania w sytuacjach wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych.
18.	Uwaga ogólna dotycząca całego projektu od przygotowań zakresu i celów, przez dobór odpowiednich środków do wprowadzania w życie, ich korekty aż do końcowych wniosków.	Zachęcenie środowiska naukowego oraz akademickiego do poszerzenia, rozwoju i potwierdzenia badań dotyczących projektu. Brak kosztów, profesjonalne badania eksperckie podnoszą wartość projektu i jego potencjalny sukces.	Nie	W RPA uwzględniono współpracę samorządów wojewódzkiego i lokalnych ze środowiskiem naukowym.
19.	Załącznik nr 1 do Uchwały – Projekt dokumentu pn. Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego – Rys. 25 Województwo śląskie na tle wybranych obszarów chronionych – Str. 52	Na mapie nie zaznaczono Załęczańskiego Parku Krajobrazowego w Województwie Śląskim, widoczny jest wyłącznie OCHK. Brak oznaczenia ZPK na mapie zniekształca obraz istniejących form ochrony przyrody w województwie i może prowadzić do pominięcia istotnych uwarunkowań środowiskowych w planowaniu działań adaptacyjnych.	Tak	Mapa zawierała granice Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. Poprawiono barwy zastosowane na mapach, aby wszystkie informacje były należycie widoczne.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
20.	Załącznik nr 1 do Projektu Regionalnego Planu Adaptacji – Diagnoza - Rys. 40. Województwo śląskie na tle wybranych obszarów chronionych – Str. 172	Na mapie nie zaznaczono Załęczańskiego Parku Krajobrazowego w Województwie Śląskim, widoczny jest wyłącznie OCHK Brak oznaczenia ZPK na mapie zniekształca obraz istniejących form ochrony przyrody w województwie i może prowadzić do pominięcia istotnych uwarunkowań środowiskowych w planowaniu działań adaptacyjnych.	Tak	Mapa zawierała granice Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. Poprawiono barwy zastosowane na mapach, aby wszystkie informacje były należycie widoczne.
21.	Załącznik nr 2 do Uchwały – Prognoza oddziaływania na środowisko - Wykaz parków krajobrazowych w województwie śląskim (stan na czerwiec 2025 r.) – Park Krajobrazowy Lasy Nad Górną Liswartą – Ochrona - str. 219	W rubryce ochrona wypisano plan ochrony dla parku, prosimy o dopisanie (Wyrok NSA III OSK 2376/22) W przypadku powoływania się na podstawę prawną utworzenia planu ochrony podajemy też oznaczenie wyroku NSA – w przeciwnym razie osoba nieznaną sprawy powołuje się wyłącznie na to, że plan ochrony został zaskarżony. Wyrok NSA utrzymał zaskarżony plan ochrony w mocy.	Tak	Dopisano wskazany wyrok NSA.
22.	Diagnoza – brak odniesienia do miejskich planów adaptacji (np. Plan Adaptacji Miasta Rybnika do zmian klimatu do 2030 r.)	W części diagnostycznej i strategicznej należy wskazać, że w województwie śląskimi istnieją już miejskie plany adaptacji, np. w Rybniku, które powinny być powiązane z RPA. Rybnik od 2019 r. realizuje własny plan adaptacji, uznany uchwałą nr 175/XI/2025 za miejski plan adaptacji w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska. Włączenie takich dokumentów do RPA zwiększy spójność działań i efektywność monitorowania.	Nie	W Diagnozie znajduje się rozdział 4 Powiązania Planu Adaptacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi, a nim podrozdział 4.3 Miejskie plany adaptacji w obszarze województwa śląskiego, w którym odniesiono się do opracowanych miejskich planów adaptacji, w tym do MPA dla Rybnika.
23.	Cele i kierunki działań – gospodarka wodna	Uzupełnić kierunki działań o rekomendacje dedykowane obszarom o wysokim poborze wody przemysłowej, jak Rybnik (np. współpraca z energetyką w zakresie oszczędności i retencji wody).	Częściowo	Uzupełniono kierunek działań 1.3.1. o kwestie dotyczące oszczędzania wody także w procesach produkcyjnych. Działania zaproponowana w kierunku 1.3.2 uwzględniają współpracę w zakresie

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		W Rybniku występuje ponadprzeciętnie wysokie zużycie wody przez przemysł oraz istotne ryzyko suszy hydrogeologicznej. Brak dedykowanych działań osłabia skuteczność adaptacji na poziomie lokalnym.		promowania efektywności energetycznej oraz rozwoju odnawialnych i rozproszonych źródeł energii.
24.	Kierunki działań — błękitno-zielona infrastruktura	Wprowadzić do RPA odniesienia do rozwoju zielonej i błękitnej infrastruktury w miastach, z uwzględnieniem dobrych praktyk Rybnika (np. parki kieszonkowe, renaturyzacja cieków, zielone dachy). RPA skupia się na obszarach przyrodniczych (torfowiska, rezerваты), ale pomija potencjał adaptacyjny tkanki miejskiej. Włączenie przykładów miejskich zwiększy użyteczność dokumentu.	Nie	Odniesienia do BZI są wprowadzone do RPA. BZI dotyczą dwa kierunki działań wskazane w dwóch celach strategicznych — Cel operacyjny 2.2 Odpowiedzialna adaptacja poprzez błękitno-zieloną infrastrukturę — odnoszący się do rozwoju BZI w województwie śląskim, w tym rozwoju BZI w miastach oraz Cel operacyjny 2.3 Skuteczne zarządzanie błękitno-zieloną infrastrukturą — odnoszący się do zarządzania BZI także w miastach.
25.	Zdrowie publiczne — skutki fal upałów	Wskazać dobre praktyki miast w reagowaniu na fale upałów (np. punkty schłodzenia, kampanie informacyjne w Rybniku) i włączać je jako rekomendacje dla całego regionu. Rybnik ma już wypracowane procedury, które mogą stanowić wzór dla innych miast i przyczynić się do zmniejszenia ryzyka zdrowotnego np. A) system ostrzegania mieszkańców — komunikaty publikowane na stronie miasta, w mediach społecznościowych, aplikacji miejskiej Halo!Rybnik i za pośrednictwem SMS-ów ostrzegawczych, m.in. przy falach upałów czy zagrożeniach burzowych (powiązane z systemem zarządzania kryzysowego). B) organizacja punktów schłodzenia — w okresach największych upałów udostępniane są klimatyzowane przestrzenie (np. w bibliotekach, placówkach kulturalnych, urzędzie), a na rynku i w miejscach newralgicznych (np. przed	Częściowo	Dobre praktyki w tym zakresie zostały wskazane w zał. 2 Karty kierunków działań. Niemniej dodano w kierunku 1.1.4 wpisano przykład Rybnika w kontekście organizowania miejsc schłodzenia.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		Urzędem Miasta Rybnika) i notowane są kurtyny wodne. C) Działania w ramach Planu adaptacji Miasta Rybnika do zmian klimatu do roku 2030 dokument ten przewiduje m.in. dostosowanie przestrzeni publicznych do ekstremów termicznych (np. zwiększanie powierzchni zieleni, nasadzenia, modernizacja budynków użyteczności publicznej pod kątem ochrony przed przegrzewaniem).		
26.	Dziedzictwo kulturowe i zabytki	Rozwinąć katalog działań ochronnych dla zabytków i zieleni zabytkowej, ze wskazaniem możliwości finansowania (np. fundusze konserwatorskie w kontekście adaptacji klimatycznej). W Rybniku szczególnie narażone są obiekty dziedzictwa przemysłowe go, takie jak Zabytkowa Kopalnia Ignacy, kompleks Juliusz czy zespoły familoków, oraz zieleń zabytkowa w parkach miejskich (np. Park Czempieła, Park Powstańców Śląskich) i starodrzew w układach urbanistycznych. Bez wsparcia finansowego samorządy nie będą w stanie skutecznie ich chronić.	Nie	Odniesienia do działań ochronnych dla zabytków i możliwości ich finansowania znajdują się w zał. 2. Karty kierunków działań.
27.	Monitorowanie i ewaluacja	Wprowadzić zapis, że raporty z miejskich planów adaptacji (np. Rybnika) będą wykorzystywane jako element monitorowania na poziomie regionalnym. Rybnik już sporządza raporty z realizacji planu co 2 lata. Włączenie tych danych usprawni ewaluację RPA i ograniczy powielanie obowiązków raportowych.	Nie	Monitoring MPA może zostać wykorzystany we wdrażaniu RPA poprzez pozyskanie danych z krajowego systemu sprawozdawczości na temat adaptacji do zmian klimatu. Monitoring RPA jest powiązany z monitoringiem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.
28.	Synteza: ochrona i odbudowa ekosystemów, w tym wzmacnianie systemu obszarów chronionych, przywracanie ekosystemów do	Proponujemy dodać tworzenie/ochronę wielkoobszarowych terenów zieleni na obszarach zurbanizowanych.	Częściowo.	Nie uwzględniono tego w syntezie, ale kwestie te znalazły się w zał. 2. Tworzenie/ochrona wielkoobszarowych terenów zieleni na obszarach zurbanizowanych jest

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
	dobrego stanu, tworzenie regionalnej sieci powiązań przyrodniczych, przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków obcych oraz ochrona zabytkowej zieleni,	Takie tereny przynoszą realny efekt adaptacyjny. Nie chodzi tylko o zielen zabytkową, ale duże parki, lasy miejskie, itp.		możliwe o ile dane miasto władza terenami o odpowiednio dużej powierzchni przeznaczonymi pod takie funkcje w dokumentach planistycznych lub zdecyduje się takie tereny przeznaczyć. RPA nie przesądza o powierzchni obszarów chronionych.
29.	Cele strategiczne i cele operacyjne RPA Cel operacyjny 1.4. Świadomy mieszkańiec wzmacniający społeczną odporność klimatyczną	Proponujemy dodać wysoko na liście celów kwestie sprawiedliwości społecznej. Jest to kwestia najczęściej przywoływana w kontekście krytyki polityk klimatycznych. Np. Transformacja energetyczna nie może uderzać w najuboższych, etc.	Nie	Cel dotyczy podnoszenia świadomości wszystkich mieszkańców, a do działań adaptacyjnych będą mieli dostęp wszyscy mieszkańcy województwa. Nie zawiera kierunków działań, w których sprawiedliwość wymagałaby szczególnego uwzględnienia. Kwestie sprawiedliwości społecznej we wdrażaniu RPA zawarte są w rozdz. 11.1 Zasady wdrażania RPA w kontekście polityki rozwoju województwa
30.	Kierunek działań adaptacyjnych 3.2.4. Wspieranie przedsiębiorców w sektorze turystyki w celu adaptacji przedsiębiorstw do zmieniających się warunków klimatycznych	Proponujemy dodać wspieranie inicjatyw tworzących alternatywy dla narciarstwa i naśnieżania stoków. Jest to istotna kwestia dla adaptacji.	Nie	Kierunek zawiera działanie uwzględniające tworzenie zachęt (także fiskalnych) dla przedsiębiorców, którzy modyfikują swoje obiekty turystyczne wykorzystując rozwiązania z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury. Nie wymaga więc uszczegóławiania
31.	elastyczność podejścia – działania adaptacyjne są dostosowywane do zmieniającego się ryzyka klimatycznego, tak aby wdrażane rozwiązania możliwie sprawnie funkcjonowały bez względu	Proponujemy tu dopisać zasadę dostosowania rozwiązań do warunków lokalnych. Jest to istotna kwestia dla adaptacji. Nawet nasadzenia drzew powinny być zależnie od m.in. możliwości	Tak	Uzupełniono o uwzględnienie warunków lokalnych.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
	na skalę przyszłych skutków zmian klimatu	przestrzennych, np. czy ulica jest wąska, czy szeroka, nie każdy gatunek pasuje wszędzie, etc.		
32.	priorytet błękitno-zielonej infrastruktury – wybierane są rozwiązania adaptacyjne wykorzystujące naturalne funkcje ekosystemów oraz wzmacniające różnorodność biologiczną – jako rozwiązania przynoszące największą korzyść adaptacyjnych – <i>w planowaniu i projektowaniu rozwiązań adaptacyjnych pierwszeństwo mają rozwiązania bazujące na naturze przed rozwiązaniami z zakresu infrastruktury technicznej</i>	Proponujemy zmianę: <i>w planowaniu i projektowaniu rozwiązań adaptacyjnych rozwiązania powinny być przede wszystkim dopasowane do warunków lokalnych, a gdy jest to bardziej korzystne i skutecznie realizuje cele adaptacji pierwszeństwo powinny mieć rozwiązania bazujące na naturze przed rozwiązaniami z zakresu infrastruktury technicznej,</i> To, że pierwszeństwo mają rozwiązania bazujące na naturze przed rozwiązaniami z zakresu infrastruktury technicznej, jest dyskusyjne, bo NBSy nie zawsze są skuteczne. Np. w przypadku powodzi na obszarach górskich spływ jest tak szybki, że mogą jednak być potrzebne suche zbiorniki jak w Kotlinie Kłodzkiej. Rozwiązania powinny być przede wszystkim dopasowane do lokalnych warunków, to powinna być też jedna z zasad.	Nie	Priorytet BZI nie oznacza, że działania techniczne nie mogą być wdrażane. Decydujące znaczenie mają przede wszystkim uwarunkowania lokalne i uwzględnienie ich w planowaniu rozwiązań adaptacyjnych.
33.	Tabela „Wskaźniki monitorowania wdrażania RPA” Cel operacyjny 1.4 Świadomy mieszkaniowiec wzmacniający społeczną odporność klimatyczną	Wskaźnikiem rezultatu byłby realny poziom wiedzy i świadomości ekologicznej mieszkańców, systematycznie badany na reprezentatywnej próbie. Propozycja wskaźników, które byłby bardziej adekwatne do celów i mierzyły ich skuteczność.	Nie	Monitoring RPA jest powiązany z monitoringiem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.
34.	Tabela „Wskaźniki monitorowania wdrażania RPA” Cel operacyjny 2.2. Odpowiedzialna adaptacja poprzez błękitno-zieloną infrastrukturę Udział gruntów leśnych w powierzchni województwa [%]	Równie istotny jest skład drzewostanu. Propozycja wskaźników, które byłby bardziej adekwatne do celów i mierzyły ich skuteczność.	Nie	Monitoring RPA jest powiązany z monitoringiem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.
35.	Tabela „Wskaźniki monitorowania wdrażania RPA”	Tutaj brakuje wskaźników odnoszących się do kierunków/form rozwoju turystyki oraz produktów	Nie	Monitoring RPA jest powiązany z monitoringiem Strategii Rozwoju

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
	Cel operacyjny 3.2. Odporna na zmiany klimatu przedsiębiorczość regionu w sektorze rolnictwa i turystyki	turystycznych pokazujących, że utworzono alternatywy dla turystyki zimowej opartej o śnieżne zimy. Jakie alternatywy będą miały do zaproponowania ośrodki narciarskie? Uwaga dotyczy wskaźników, aby były one bardziej adekwatne do celów i mierzyły ich skuteczność.		Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.
36.	Tabela „Wskaźniki monitorowania wdrażania RPA” Cel operacyjny 3.2. Odporna na zmiany klimatu przedsiębiorczość regionu w sektorze rolnictwa i turystyki Liczba nowopowstałych gospodarstw agroturystycznych [liczba /rok]	Liczba takich gospodarstw nie świadczy o odporności na zmiany klimatu. Uwaga dotyczy wskaźników, aby były one bardziej adekwatne do celów i mierzyły ich skuteczność.	Nie	Monitoring RPA jest powiązany z monitoringiem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.
37.	Tabela „Wskaźniki monitorowania wdrażania RPA” Cel operacyjny 3.2. Odporna na zmiany klimatu przedsiębiorczość regionu w sektorze rolnictwa i turystyki Długość wyremontowanych/wybudowanych dróg lub ścieżek przeznaczonych dla ruchu rowerów [km/rok]	Długość wyremontowanych/wybudowanych dróg lub ścieżek przeznaczonych dla ruchu rowerów nie świadczy o odporności na zmiany klimatu. Tym bardziej, że budowa ścieżek rowerowych kosztem drzew jest uznawana przez przyrodników za przykład greenwashingu. Alternatywnie wskaźnikiem mogłaby być np. długość szlaków turystycznych zabezpieczonych przed erozją, osuwiskami i innymi skutkami zmian klimatu. Uwaga dotyczy wskaźników, aby były one bardziej adekwatne do celów i mierzyły ich skuteczność. Propozycja wskaźników, które byłyby bardziej adekwatne do celów i mierzyły ich skuteczność.	Nie	Monitoring RPA jest powiązany z monitoringiem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.
38.	Tabela „Wskaźniki monitorowania wdrażania RPA” Cel operacyjny 3.2. Odporna na zmiany klimatu przedsiębiorczość	Liczba producentów żywności ekologicznej nie świadczy o odporności na zmiany klimatu. Np. Odporność na suszę i mniejszą potrzebą nawadniania mają w wielu regionach świata uprawy GMO, więc tu nie ma prostej zależności. A	Nie	Monitoring RPA jest powiązany z monitoringiem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
	regionu w sektorze rolnictwa i turystyki Liczba producentów żywności ekologicznej [liczba/rok]	np. w przypadku winnic produkcja organiczna zwiększa ryzyko w przypadku zjawisk ekstremalnych. Uwaga dotyczy wskaźników, aby były one bardziej adekwatne do celów i mierzyły ich skuteczność.		
39.	Tabela „Wskaźniki monitorowania wdrażania RPA” Cel operacyjny 3.2. Odporna na zmiany klimatu przedsiębiorczość regionu w sektorze rolnictwa i turystyki Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [ha/rok]	Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych nie świadczy o odporności na zmiany klimatu. Uwaga dotyczy wskaźników, aby były one bardziej adekwatne do celów i mierzyły ich skuteczność.	Nie	Monitoring RPA jest powiązany z monitoringiem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.
40.	Karty kierunków działań adaptacyjnych, Kierunek działań 2.1.2 Przywracanie ekosystemów do dobrego stanu i promowanie prawa odbudowy zasobów przyrodniczych, str. 42	– odwrócenie tendencji spadkowej populacji dzikich owadów zapylających Konieczna jest dbałość o siedliska i występowanie populacji dzikich owadów zapylających. Hodowla pszczoły miodnej może doprowadzić do konkurencji i w konsekwencji wyparcia dzikich zapylaczy. Ponadto pszczoła miodna jest gatunkiem hodowlanym i jej promocja może mieć negatywny wpływ na bioróżnorodność.	Tak	W działaniach chodzi oczywiście o dzikie zapylacze. Sformułowania pochodzą z przepisów prawa odbudowy zasobów przyrody.
41.	Karty kierunków działań adaptacyjnych, Kierunek działań 2.1.2 Przywracanie ekosystemów do dobrego stanu i promowanie prawa odbudowy zasobów przyrodniczych, str. 42	– zapewnienie łączności podłużną i poprzeczną w obrębie rzek, w tym usuwanie barier, oraz przywracanie swobodnego przepływu w rzekach w dolinach Aby mówić o dobrym stanie rzek, a także w ramach zapobiegania tworzenia się fal powodziowych, koniecznym jest zapewnienie ciągłości poprzecznej i podłużnej rzeki z jej doliną. Możliwość wylewania wód powodziowych na tereny leśne czy rolne (łąki) znacznie	Nie	Zachowano dotychczasowy zapis. Kierunek działań 2.1.2 poświęcony jest odbudowie zasobów przyrody, zgodnie z przepisami Rozporządzenie (UE) 2024/1991, w których zdefiniowane jest pojęcie „rzeka o swobodnym przepływie”.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		wyłyca fale powodziową, wspiera tworzenie i zachowanie siedlisk łęgowych, a także użyznia i nawadnia gleby użytkowane rolniczo.		
42.	Karty kierunków działań adaptacyjnych, Kierunek działań 2.1.3 Zapewnienie ciągłości regionalnej sieci powiązań przyrodniczych niezbędnych dla odporności różnorodności biologicznej i przeciwdziałania jej spadkowi w warunkach zmian klimatu, str. 46	- ochrona przestrzeni w perspektywie min. 5 km w sąsiedztwie obiektów inżynierskich pełniących funkcje przejść dla zwierząt średnich i dużych Budowa obiektów inżynierskich pełniących funkcje przejść dla zwierząt jest bardzo kosztowna. Dlatego konieczna jest ochrona przestrzeni w znacznej odległości od najść na te obiekty (ochrona przed zabudową i grodzeniem). Jest to uzasadnione zarówno pod kątem przyrodniczym, jak i ekonomicznym	Nie	Postulat ten powinien być przeanalizowany przy opracowaniu wytycznych dotyczących ochrony korytarzy ekologicznych w dokumentach planistycznych na poziomie regionalnym i lokalnym, których opracowanie jest jednym z działań w kierunku 2.1.3.
43.	Karty kierunków działań adaptacyjnych, Kierunek działań 2.1.5 Wspieranie zarządzanie zielenią objętą ochroną na mocy ustawy o zabytkach i opiece na zabytkami, s. 51	- ściśle współpraca służb ochrony zabytków z RDOŚ w Katowicach Zabytkowe obiekty oraz zabytkowe parki bardzo często pełnią funkcje siedlisk dla gatunków chronionych zarówno w ramach sieci Natura 2000 jak i jako gatunki częściowo lub ściśle chronione – głównie ptaki i nietoperze. Wszelkie prace w takich obiektach winny być uzgadniane/ opiniowane z RDOŚ w Katowicach jako organem nadzorującym obszary Natura 2000 oraz wydającym zezwolenia odstępujące od zakazów obowiązujących wobec gatunków objętych ochroną gatunkową.	Częściowo	Dodano RDOŚ w Katowicach do listy podmiotów współpracujących we wdrażaniu działania.
44.	Słownik, strona 5 – Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego - Diagnoza	Rekomenduje się dopisanie w słowniku przy hasle Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, ilości gmin które ją tworzą: „zrzeszenie 41 gmin województwa śląskiego, charakteryzujących się istnieniem silnych powiązań funkcjonalnych oraz zaawansowaniem procesów urbanizacyjnych, położonych na obszarze spójnym pod względem przestrzennym, który zamieszkuje co najmniej 2 000 000 mieszkańców, utworzony rozporządzeniem	Tak	Uzupełniono o liczbę gmin zrzeszonych w GZM.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 2017 w sprawie utworzenia w województwie śląskim związku metropolitalnego pod nazwą „Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia” (Dz.U. z 2017 r. poz. 1290)” Doszczegółowienie jest istotne w kontekście funkcjonowania stosowania w dokumentach pojęcia Metropolia Górnośląska, która zgodnie ze słownikiem obejmuje swoim obszarem 14 miast na prawach powiatu stanowiących rdzeń Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii		
45.	Słownik, strona 6 – Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego – Diagnoza	Rekomenduje się dodanie przy haśle Metropolia Górnośląska: „wyodrębniona w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” aglomeracja, obejmując 14 miast na prawach powiatu: Katowice, Sosnowiec, Jaworzno, Bytom, Zabrze, Ruda Śląska, Tychy, Dąbrowa Górnicza, Chorzów, Mysłowice, Świętochłowice, Siemianowice Śląskie, Piekary Śląskie, Gliwice, stanowiących rdzeń Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii” Doszczegółowienie jest istotne w kontekście funkcjonowania stosowania w dokumentach pojęcia Metropolia Górnośląska, która zgodnie ze słownikiem obejmuje swoim obszarem 14 miast na prawach powiatu stanowiących rdzeń Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii	Tak	Dodano informację o GZM.
46.	Uwaga redakcyjna	Słownik pojęć powinien być ujęty również w głównym dokumencie tj. Regionalnym Planie Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego W projekcie Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego pojawia się pojęcie	Nie	Jest to powielanie informacji, gdyż diagnoza jest integralną częścią do RPA stanowiącą załącznik do dokumentu.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		Metropolia Górnośląska, co może być mylące w kontekście funkcjonowania oficjalnej nazwy jednostki jaką jest Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia.		
47.	Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego – Projekt Strona 22	Rekomenduje się wprowadzenie powiązania ze Strategią Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022-2027, z perspektywą do 2035 r. Strategia Rozwoju GZM jest kluczowym dokumentem rozwojowym na poziomie metropolitalnym i zawiera cele oraz kierunki działań związane m.in. z transformacją energetyczną, zrównoważonym transportem i zieloną infrastrukturą. Brak odniesienia do tego dokumentu osłabia spójność RPA z innymi planami strategicznymi i ogranicza możliwość wykorzystania synergii w działaniach adaptacyjnych.	Tak	Uwzględniono powiązania ze Strategią rozwoju GZM.
48.	Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego - Diagnoza Strona 132	Zastosowanie prawidłowej nazwy GZM – Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w zdaniu: „System funkcjonuje przede wszystkim w subregionie centralnym (Będzin, Chorzów, Gliwice, Katowice, Pszczyna, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Tychy), co związane jest z funkcjonowaniem w Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej tzw. Roweru Metropolitalnego i(…)”	Tak	Nazewnictwo w odniesieniu do GZM zostało ujednolicone.
49.	Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego – Załącznik nr 2 Karty kierunków działań adaptacyjnych; str. 26, 28, 30	Rekomenduje się wprowadzenie do Celu Operacyjnego 1.3 Stabilne dostawy wody i energii w tabelach dot. kierunków działań, w pozycji „Jednostki i podmioty zaangażowane we wdrażanie działań” - Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o związku metropolitalnym w województwie śląskim (dalej uzm) związek metropolitalny wykonuje zadania publiczne w zakresie: „prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz adaptacji do zmian klimatu;”.	Tak	Uwzględniono GZM wśród jednostek i podmiotów zaangażowanych we wdrażanie kierunku.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		Jednocześnie zgodnie z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o związku metropolitalnym w województwie śląskim (dalej uzm) – związek metropolitalny opracowuje strategię rozwoju związku. Zadania związane z celem strategicznym A.4 tj. Upowszechnianie wiedzy nt. zmian klimatu i zrównoważonego rozwoju, wpisują się w kierunki działań adaptacyjnych przewidziane w Regionalnym Planie Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego. Strategia rozwoju GZM jest strategią rozwoju ponadlokalnego w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r., poz. 198) zatem zasadnym jest wskazanie również GZM jako "Jednostki i podmioty zaangażowane we wdrażanie działań".		
50.	Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego – Załącznik nr 2 Karty kierunków działań adaptacyjnych; str. 32, 35, 37	Rekomenduje się wprowadzenie do Celu Operacyjnego 1.4 Świadomy mieszkaniec wzmacniający społeczną odporność klimatyczną w tabelach dot. kierunków działań, w pozycji „Jednostki i podmioty zaangażowane we wdrażanie działań” - Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 marca 20217 roku o związku metropolitalnym w województwie śląskim (dalej uzm) związek metropolitalny wykonuje zadania publiczne w zakresie: „prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz adaptacji do zmian klimatu;”. Jednocześnie zgodnie z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o związku metropolitalnym w województwie śląskim (dalej uzm) – związek metropolitalny opracowuje strategię rozwoju związku. Zadania związane z celem strategicznym A.4 tj. Upowszechnianie wiedzy nt. zmian klimatu i	Tak	Uwzględniono GZM wśród jednostek i podmiotów zaangażowanych we wdrażanie kierunku.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		zrównoważonego rozwoju, wpisują się w kierunki działań adaptacyjnych przewidziane w Regionalnym Planie Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego. Strategia rozwoju GZM jest strategią rozwoju ponadlokalnego w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r., poz. 198) zatem zasadnym jest wskazanie również GZM jako "Jednostki i podmioty zaangażowane we wdrażanie działań".		
51.	Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego – Załącznik nr 2 Karty kierunków działań adaptacyjnych; str. 41, 44, 47, 50, 52	Rekomenduje się wprowadzenie do Celu Operacyjnego 2.1 Zdrowe i sprawnie funkcjonujące ekosystemy w tabelach dot. kierunków działań, w pozycji „Jednostki i podmioty zaangażowane we wdrażanie działań” - Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 marca 20217 roku o związku metropolitalnym w województwie śląskim (dalej uzm) związek metropolitalny wykonuje zadania publiczne w zakresie: „prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz adaptacji do zmian klimatu;”. Jednocześnie zgodnie z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o związku metropolitalnym w województwie śląskim (dalej uzm) – związek metropolitalny opracowuje strategię rozwoju związku. Zadania związane z celem strategicznym A.4 tj. Upowszechnianie wiedzy nt. zmian klimatu i zrównoważonego rozwoju, wpisują się w kierunki działań adaptacyjnych przewidziane w Regionalnym Planie Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego. Strategia rozwoju GZM jest strategią rozwoju ponadlokalnego w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r., poz. 198) zatem zasadnym jest wskazanie	Tak	Uwzględniono GZM wśród jednostek i podmiotów zaangażowanych we wdrażanie kierunku.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		również GZM jako "Jednostki i podmioty zaangażowane we wdrażanie działań".		
52.	Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego – Załącznik nr 2 Karty kierunków działań adaptacyjnych; str. 55, 58, 61, 66, 68, 71	Rekomenduje się wprowadzenie do Celu Operacyjnego 2.2 Odpowiedzialna adaptacja poprzez błękitno-zieloną infrastrukturę w tabelach dot. kierunków działań, w pozycji „Jednostki i podmioty zaangażowane we wdrażanie działań” - Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o związku metropolitalnym w województwie śląskim (dalej uzm) związek metropolitalny wykonuje zadania publiczne w zakresie: „prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz adaptacji do zmian klimatu;”. Jednocześnie zgodnie z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o związku metropolitalnym w województwie śląskim (dalej uzm) – związek metropolitalny opracowuje strategię rozwoju związku. Zadania związane z celem strategicznym A.4 tj. Upowszechnianie wiedzy nt. zmian klimatu i zrównoważonego rozwoju, wpisują się w kierunki działań adaptacyjnych przewidziane w Regionalnym Planie Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego. Strategia rozwoju GZM jest strategią rozwoju ponadlokalnego w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r., poz. 198) zatem zasadnym jest wskazanie również GZM jako "Jednostki i podmioty zaangażowane we wdrażanie działań".	Tak	Uwzględniono GZM wśród jednostek i podmiotów zaangażowanych we wdrażanie kierunku.
53.	Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego – Załącznik nr 2 Karty kierunków działań adaptacyjnych; str. 73	Rekomenduje się wprowadzenie do Celu Operacyjnego 3.1 Niezawodna koalicja samorządów lokalnych i regionalnego w tabelach dot. kierunków działań, w pozycji „Jednostki i podmioty zaangażowane we	Tak	Uwzględniono GZM wśród jednostek i podmiotów zaangażowanych we wdrażanie kierunku.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		wdrażanie działań” - Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o związku metropolitalnym w województwie śląskim (dalej uzm) związek metropolitalny wykonuje zadania publiczne w zakresie: „prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz adaptacji do zmian klimatu;”. Jednocześnie zgodnie z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o związku metropolitalnym w województwie śląskim (dalej uzm) – związek metropolitalny opracowuje strategię rozwoju związku. Zadania związane z celem strategicznym A.4 tj. Upowszechnianie wiedzy nt. zmian klimatu i zrównoważonego rozwoju, wpisują się w kierunki działań adaptacyjnych przewidziane w Regionalnym Planie Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego. Strategia rozwoju GZM jest strategią rozwoju ponadlokalnego w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r., poz. 198) zatem zasadnym jest wskazanie również GZM jako "Jednostki i podmioty zaangażowane we wdrażanie działań".		
54.	Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego – Załącznik nr 2 Karty kierunków działań adaptacyjnych; str. 95, 97	Rekomenduje się wprowadzenie do Celu Operacyjnego 3.2 Zgodna współpraca na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom klimatycznym w tabelach dot. kierunków działań, w pozycji „Jednostki i podmioty zaangażowane we wdrażanie działań” – Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o związku metropolitalnym w województwie śląskim (dalej uzm) związek metropolitalny wykonuje zadania	Tak	Uwzględniono GZM wśród jednostek i podmiotów zaangażowanych we wdrażanie kierunku.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi/wniosku	Uwzględnienie (TAK/NIE/CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku
		publiczne w zakresie: „prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz adaptacji do zmian klimatu;”. Jednocześnie zgodnie z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o związku metropolitalnym w województwie śląskim (dalej uzm) – związek metropolitalny opracowuje strategię rozwoju związku. Zadania związane z celem strategicznym A.4 tj. Upowszechnianie wiedzy nt. zmian klimatu i zrównoważonego rozwoju, wpisują się w kierunki działań adaptacyjnych przewidziane w Regionalnym Planie Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego. Strategia rozwoju GZM jest strategią rozwoju ponadlokalnego w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2025 r., poz. 198) zatem zasadnym jest wskazanie również GZM jako "Jednostki i podmioty zaangażowane we wdrażanie działań".		

6 Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Przeanalizowano potencjalne oddziaływanie RPA na środowisko krajów sąsiadujących – Czech i Słowacji. Nie stwierdzono negatywnego oddziaływania RPA na środowisko o zasięgu przekraczającym granice kraju i w związku z tym oceniono, że transgraniczne postępowanie w sprawie oceny oddziaływania RPA na środowisko nie jest wymagane.

7 Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Regionalny Plan Adaptacji powstał w odpowiedzi na najważniejsze wyzwania, przed którymi stoją obecnie społeczności, a którymi są zmiany klimatu i spadek różnorodności biologicznej. Cele RPA są zgodne z celami ochrony środowiska. W dokumencie sformułowano cele odnoszące się bezpośrednio do ochrony różnorodności biologicznej, a działania adaptacyjne skupiają się na adaptacji do zmian klimatu bazującej na ekosystemach. Działania adaptacyjne ukierunkowane są również na poprawę warunków życia i zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców województwa.

W Prognozie oddziaływania na środowisko projektu Regionalnego Planu adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego wskazano, że w opracowaniu Regionalnego Planu Adaptacji realizowano podejście zrównoważonego zarządzania ekosystemami – ziemią, wodą i żywymi zasobami przyrody (*ecosystem based approach*), które wyrażone zostało między innymi w *Białej Księdze: Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania (COM(2009)147final)*: „Jednym ze sposobów przeciwdziałania skutkom zmian klimatu są strategie koncentrujące się na zarządzaniu zasobami wodnymi, gruntowymi i biologicznymi oraz ich ochronie w celu utrzymania i przywrócenia zdrowych i sprawnie funkcjonujących ekosystemów zdolnych do adaptacji do zmian klimatu. (...) Dowody wskazują, że korzystanie z możliwości natury w zakresie niwelowania i kontrolowania skutków na obszarach miejskich i wiejskich może być skuteczniejszym sposobem adaptacji, niż poleganie tylko na infrastrukturze fizycznej”. RPA wdraża to podejście.

Regionalny Plan Adaptacji jest więc spójny z polityką UE i kraju w zakresie adaptacji do zmian klimatu oraz polityką rozwoju Województwa. RPA jest powiązany z dokumentami wdrażającymi tę politykę i będzie powodował wzmocnienie pozytywnych oddziaływań tych dokumentów na środowisko.

W Prognozie OOS odniesiono się do rozwiązań alternatywnych. Podkreślono, że w RPA przyjęto zasady, które powinny być stosowane we wdrażaniu konkretnych projektów adaptacyjnych. Wśród tych zasad znalazła się między innymi zasada priorytetu błękitno-zielonej infrastruktury: „wybierane są rozwiązania adaptacyjne wykorzystujące naturalne funkcje ekosystemów oraz wzmacniające różnorodność biologiczną – jako rozwiązania przynoszące najwięcej korzyści adaptacyjnych –

w planowaniu i projektowaniu rozwiązań adaptacyjnych pierwszeństwo mają rozwiązania bazujące na naturze przed rozwiązaniami z zakresu infrastruktury technicznej”.

Zastosowane podejścia oraz wyraźne zbudowanie RPA wokół ochrony i odbudowy ekosystemów jako osi adaptacji do zmian klimatu jest jednym z aspektów uzasadnienia niezapropionowania dodatkowych wariantowych rozwiązań do tych zawartych w RPA.

RPA został opracowany we współpracy ekspertów oraz przedstawicieli samorządów lokalnych i wojewódzkiego oraz mieszkańców. Poszczególne elementy RPA były wypracowywane przy zaangażowaniu tych interesariuszy – na różnych etapach pracy nad Planem zorganizowano cztery cykle warsztatów – jeden cykl w trakcie oceny wrażliwości województwa na zmiany klimatu oraz trzy cykle warsztatów – w procesie tworzenia części programowej RPA. Łącznie odbyło się 16 warsztatów – w Częstochowie, Katowicach, Rybniku i Bielsku-Białej. Odbyły się także konsultacje społeczne Założeń RPA, które zostały omówione powyżej.

RPA jest więc dokumentem opracowanym w trybie partycypacyjnym oraz uwzględnia perspektywy różnych interesariuszy, jest efektem współpracy i porozumienia, w związku z tym także z tego powodu w Prognozie nie zaproponowano alternatywnych rozwiązań.

Kolejnym aspektem uzasadnienia nieproponowania w RPA alternatywnych rozwiązań jest uwzględnienie aspektów środowiskowych w procesie opracowania RPA. Kryteria związane z ochroną środowiska były wzięte pod uwagę w ocenie i wyborze opcji adaptacji regionu do zmian klimatu. W pracach nad Planem zaproponowano trzy alternatywne opcje adaptacyjne regionu – bazową, rozszerzaną i pełną, przy czym w Planie Adaptacji znalazła się opcja pełna. Opcja ta zawiera istotne z punktu widzenia ochrony środowiska działania adaptacyjne, które służą ochronie zasobów przyrodniczych oraz lepszemu zarządzaniu tymi zasobami.

8 Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

W RPA zaproponowano zasady oraz wskaźniki monitorowania i ewaluacji odpowiednio do celów operacyjnych RPA. Wskaźniki te odnoszą się także do ochrony środowiska. System monitoringu realizacji RPA będzie stanowił jeden z elementów raportu monitoringowego, opracowywanego w ramach monitorowania strategii rozwoju województwa. W Prognozie OOŚ wskazano, że cenne byłoby dla pełnego obrazu uwzględnienie w ww. raportach zagadnienia skutków realizacji RPA dla środowiska. Zaproponowano więc, aby uwzględnione zostały dodatkowe wskaźniki, które przedstawiono w tabeli 5.

Tab. 5. Proponowane wskaźniki monitorowania skutków RPA dla środowiska

Lp.	Wskaźnik [jednostka miary]	Źródło	Pożądana zmiana
1	Liczba drzew oraz powierzchnia krzewów usuniętych na potrzeby realizacji działań adaptacyjnych [l – drzewa i ha – krzewy]	UM WSL	-
2	Liczba drzew i krzewów posadzonych w ramach nasadzeń uzupełniających [l – drzewa i ha – krzewy]	UM WSL	Więcej niż wartość wskaźnika 1

Lp.	Wskaźnik [jednostka miary]	Źródło	Pożądana zmiana
3	Liczba ustanowionych obszarów chronionych na mocy Ustawy o ochronie przyrody po przyjęciu RPA [I]	UM WSL RDOŚ	Wzrost
4	Stan ochrony oraz liczba siedlisk przyrodniczych w województwie z określoną wartością oceny [FV, U1, U2]	PMŚ (GIOŚ)	Poprawa stanu ochrony, wzrost liczby siedlisk przyrodniczych z oceną FV
5	Liczba sztucznych barier dla łączności wód powierzchniowych, które należy usunąć, aby przyczynić się do osiągnięcia celów w zakresie odbudowy zasobów przyrodniczych (zgodnie z metodą przyjętą w Krajowym Planie Odbudowy Zasobów Przyrodniczych)	MKiŚ (MI, PWG WP)	Spadek

Wskazane jest, aby monitoring skutków realizacji postanowień RPA dla środowiska był prowadzony, tak jak monitoring jego wdrożenia, co dwa lata począwszy od 2027 roku (wskaźniki 1-3) z uwzględnieniem dostępności danych (wskaźniki 4-5).

Załączniki

Załącznik 1. Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach dot. Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Załącznik 2. Opinia Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dot. Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Załącznik 3. Ogłoszenie Zarządu Województwa Śląskiego o konsultacjach społecznych projektu Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

IOŚ-PIB

Institut Ochrony Środowiska
Państwowy Instytut Badawczy

Województwo
Śląskie

